

۱۴۵۶

معجزه تعلیم و آموزش ویژه کنکور فرهنگیان

آموزش نکته محور مبتنی بر الگوی طراح

— به همراه سوالات کنکور ۱۴۰۴

مولفان: مرتضی محسنی کبیر و علیرضا اسفینی

پناهگاه مفاهیم:

این بخش، قلب کتاب است و با هدف یادگیری عمیق و مفهومی طراحی شده است. درسنامه‌ها در قالب پناهگاه مفاهیم، به صورت ساده سازی شده و روان، مباحث مورد نیاز «تعلیم و تربیت اسلامی» و «هوش و استعداد معلمی» را آموزش می‌دهند تا شما را از هر منبع دیگری بی‌نیاز کنند.

مأموریت بقا:

در باکس‌های مأموریت بقا، نکات ظریف، توضیحات تکمیلی و پاورقی‌ها گردآوری شده است. هدف این بخش، پوشش کامل جزئیات و نکات کنکوری حساس است تا اطمینان حاصل شود هیچ نکته‌ی مبهم و ریزی در ذهن شما باقی نماند.

جعبه سیاه:

جعبه سیاه جایی است که شما به طور مستقیم با سؤالات واقعی کنکور فرهنگیان روبه‌رو می‌شوید. در این باکس‌ها، تست‌های کنکورهای ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ در تمامی رشته‌ها، بعد از هر مبحث قرار گرفته‌اند تا بلافاصله پس از مطالعه، نحوه‌ی طرح سؤال از همان مبحث را ببینید و میزان تسلط خود را بسنجید.

هرم پیشگویانه:

این بخش، تست‌های تألیفی را شامل می‌شود که از الگوی طراح کنکور فرهنگیان الهام گرفته شده است. ارزش این تست‌ها با تست‌های جعبه سیاه یکسان بوده و مؤلف به این باور است که در کنکور فرهنگیان ۱۴۰۵ آن را خواهید دید.

برگ برنده:

باکس‌های برگ برنده به منظور جمع‌آوری و برجسته‌سازی مهم‌ترین نکات هر مبحث طراحی شده‌اند. در این بخش، روابط علی و معلولی، نکات پرتکرار و مواردی که بیشترین پتانسیل طرح سؤال را دارند، به صورت منظم ارائه شده‌اند تا به عنوان برگ‌های برنده شما در جلسه‌ی کنکور فرهنگیان عمل کنند.

نبرد پایانی:

در پایان هر فصل، مجموعه‌ای از تست‌های ترکیبی (تألیفی و شناسنامه‌دار) آورده شده است. این بخش یادگیری شما را تثبیت کرده و با به چالش کشیدن شما، مهارت حل مسئله و مدیریت زمان را تقویت می‌کند. پاسخنامه تشریحی نیز روش حل سؤال و نکات کلیدی برای رسیدن به پاسخ صحیح را در اختیار شما قرار می‌دهد.

کانال و گروه اختصاصی رفع اشکال:

در صورت مواجهه با هرگونه سؤال و ابهامی در رابطه با کتاب معجزه، پشتیبانی ۲۴ ساعته در کنار شماست. می‌توانید با ارسال سؤال به آیدی رفع اشکال، در سریع‌ترین زمان ممکن پاسخ خود را دریافت کنید.

فهرست کتاب

تعلیم و تربیت اسلامی

- فصل اول: ارزش و امتیاز و کار معلمی..... ۱۳
- فصل دوم: صفات معلم ۳۷
- فصل سوم: وظایف معلم..... ۹۱
- فصل چهارم: آهنگ سفر ۱۴۰
- فصل پنجم: اعتماد بر او..... ۱۵۵
- فصل ششم: دوستی با خدا ۱۶۵
- فصل هفتم: یاری از نماز و روزه ۱۷۸
- فصل هشتم: فضیلت آراستگی ۱۹۴
- فصل نهم: زیبایی پوشیدگی ۲۰۵
- فصل دهم: عزت نفس ۲۱۵
- فصل یازدهم: پیوند مقدس ۲۲۸

هوش و استعداد معلمی

- فصل دوازدهم: تجسم تصویری ۲۵۲
- فصل سیزدهم: منطق و استدلال..... ۲۸۵
- فصل چهاردهم: درک مطلب..... ۳۱۶
- فصل پانزدهم: تحلیل..... ۳۳۴
- فصل شانزدهم: الگو و ماتریس های عددی..... ۳۵۳
- فصل هفدهم: کسر، تناسب، درصد..... ۳۶۴
- فصل هجدهم: اعداد و دنباله..... ۳۸۱

فصل سوم

وظایف معلم

افق
پیش رو

نقشه
راه

راهبرد
مطالعه

آیکون های
درسنامه

در فصل «وظایف معلم»، شما با ۳۴ وظیفه کلیدی آشنا می‌شوید که هر کدام، بُعدی از رسالت معلمی را نمایان می‌سازد؛ از مدیریت کلاس و برنامه‌ریزی آموزشی گرفته تا هدایت تربیتی، الگو بودن در عمل، و توجه به کرامت دانش‌آموز. تسلط بر این محتوا، هم فهم شما را از حرفه معلمی متحول می‌کند و هم با طرح میانگین حدود ۲ سؤال در کنکور فرهنگیان، به‌عنوان یک پایگاه مطمئن برای ارتقای تراز دفترچه ویژه فرهنگیان عمل خواهد کرد.

در ابتدای فصل، «پناهگاه مفاهیم» مهم‌ترین اصطلاحات را به‌صورت منظم و خلاصه کنار هم می‌آورد. ۳ باکس «مأموریت بقا» نکات تکمیلی، حاشیه‌های مهم کتاب درسی، پاورقی‌ها و ظرایف مفهومی را برجسته می‌کنند. ۲۴ سؤال کنکور فرهنگیان در باکس‌های «جعبه سیاه» گردآوری شده تا با دیدگاه طراحان آشنا شوید. ۱۳ سؤال تالیفی در «هرم پیشگویانه»، محتمل‌ترین الگوهای طرح سؤال برای کنکور امسال را شبیه‌سازی کرده‌اند. ۳۶ باکس «برگ برنده» نیز نکات کلیدی، روابط علت و معلولی و همچنین نکات پرتکرار آزمون‌ها را به‌شکل فشرده و کاربردی ارائه می‌کنند. در پایان فصل، ۲۰ سؤال «نبرد پایانی» به‌عنوان آزمون جامع طراحی شده تا میزان درک عمیق شما از وظایف معلم، سنجیده شود.

ابتدا «پناهگاه مفاهیم» را برای روشن‌سازی اصطلاحات و دسته‌بندی‌ها پیش چشم داشته باشید. در حین مطالعه، به باکس‌های «مأموریت بقا» توجه ویژه کنید؛ این باکس‌ها معمولاً نکاتی را برجسته می‌کنند که در متن کتاب به‌صورت گذرا آمده اما در تست‌ها، محور سؤال قرار می‌گیرند. بعد، با تمرکز بر ۳۶ باکس «برگ برنده»، نکات برجسته را در ذهن خود تثبیت کنید؛ سپس سراغ سؤالات «جعبه سیاه» بروید و در گام بعد، سؤالات «هرم پیشگویانه» را به‌عنوان شبیه‌ساز فضای واقعی کنکور حل کنید. در پایان، ۲۰ سؤال «نبرد پایانی» را به‌صورت آزمون زمان‌دار جواب دهید و پس از آن، با تحلیل پاسخ‌ها یادگیری را کامل کنید.

برگ برنده

مأموریت بقا

پناهگاه مفاهیم

نبرد پایانی

هرم پیشگویانه

جعبه سیاه

کلیه حقوق این کتاب بر عهده موسسه کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱- آغاز کار با نام خدای متعال

استمداد از خداوند تعالی و شروع کار با نام حضرت حق - عز اسمه - سبب برکت و موفقیت است.

موضوع: منزه بودن نام خدا	
سوره اعلیٰ، آیه ۱	«سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى»
ترجمه	«نام پروردگار برتر و بلندمرتبه‌ات را، منزه و پاک بدار.»
پیام آیه	۱- «بسم الله» رمز توحید است و ذکر نام دیگران به جای آن، رمز کفر است. قرین کردن نام خداوند با نام دیگران، نشانه شرک خواهد بود. ۲- آوردن نام حضرت محمد(ص) در کنار نام خدا برای حسن مطلع کارها، ممنوع است.
میانبر آیه	«سَبِّحْ - الْأَعْلَى»

۳۵۶

- ۱- ذکر نام دیگران به جای آن ← رمز کفر
- ۲- قرین کردن نام خداوند با نام دیگران ← نشانه شرک

موضوع: آغاز کار با نام خدای متعال

سوره قصص، آیه ۸۸	
ترجمه	«كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»
پیام آیه	«هر چیزی جز ذات او هلاک شدنی است.»
میانبر آیه	۱- «بسم الله» رمز بقا و دوام است؛ زیرا هر چه رنگ خدایی نداشته باشد، فانی است. «هَالِكٌ - وَجْهَهُ»

اثرات آغاز کار با نام خدا و عبارت «بسم الله الرحمن الرحيم»

۱	رمز عشق به خدا و توکل به اوست. به کسی که رحمان و رحیم است عشق می‌ورزیم و کارمان را با توکل به او آغاز می‌کنیم؛ چرا که بردن نام او سبب جلب رحمت است.
۲	رمز خروج از تکبر و اظهار عجز به درگاه الهی است.
۳	گام اول در مسیر بندگی و عبودیت است.
۴	موجب فرار شیطان است. کسی که خدا را به همراه داشته باشد، شیطان در او تاثیر نخواهد گذاشت.
۵	عامل قداست یافتن کارها و بیمه شدن آنهاست.
۶	ذکر خداست؛ یعنی خدایا من تو را فراموش نکرده‌ام.
۷	بیانگر انگیزه ماست؛ یعنی خدایا هدف من تنها تو هستی، نه مردم، نه طاغوت، نه جلوه‌ها و نه هوس‌ها.
۸	امام رضا(ع) فرمود: «بسم الله» به اسم اعظم الهی از سیاهی چشم به سفیدی آن نزدیک‌تر است.»

۲- عملی بودن درس‌ها

درس عملی عمیق‌تر از درس غیرعملی است، اما ما از زبان خود و گوش مردم خیلی انتظار داریم؛ (این انتظار غلط است).
مصادیق زیر تاکید بر این مسئله هستند:

- «دوصد گفته، چون نیم‌کردار نیست.»
- امام صادق (ع) فرمودند: «با غیرزبان خود مردم را دعوت نمایید.»

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنگور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا مؤسسه‌ای حق چاپ و نشر ندارد. این کتاب را کنار کتاب‌های درسی و تکالیف به موجب دعوت معلم باید عملی باشد یعنی: قبل از آنکه مردم را به کارهای خوب دستور دهد خود نیز آن‌ها را انجام دهد. بند ۵ ماده ۲ قبل از آنکه مردم را از اعمال ناروا و زشت به خودش آن اعمال را ترک کند. گرفت.

۱۴۵۶

معلول	علت
شاگردان و اطرافیان معلم قبل اینکه به حرف‌های معلم توجه کنند به رفتار او توجه و از آن تقلید و پیروی می‌کنند.	۱- دعوت معلم باید عملی باشد.

موضوع: عمل کردن پیامبران به آنچه که تبلیغ‌ها می‌کردند.

«قَالَ يَا قَوْمِ مَا أَرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ»	سوره هود، آیه ۸۸
{شعیب} گفت: ای قوم من! ... و من هرگز نمی‌خواهم چیزی که شما را از آن باز می‌دارم خودم مرتکب شوم.	ترجمه
۱- پیامبرالهی نیز به آنچه به مردم می‌گفت، عمل می‌کرد.	پیام آیه
	میانبر آیه «أَخَالِفْكُمْ - أَنْهَاكُمْ»

موضوع: صدور فرمان صلوات بر پیامبر (ص)

«إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا»	سوره احزاب، آیه ۵۶
{خدا و فرشتگانش بر پیامبر(ص) درود می‌فرستد، ای کسانی که ایمان آورده‌اید، براو درود بفرستید و سلام گوید و کاملاً تسلیم {فرمان} او باشید.	ترجمه
۱- خداوند و ملائکه‌اش ابتدا به پیامبر(ص) درود می‌فرستند و سپس دستور می‌دهد که اهل ایمان نیز بر او صلوات بفرستند.	پیام آیه
۲- هرگاه خواستید دیگران را به کار خیری دعوت کنید، اول از خود و دست‌اندرکاران شروع کنید.	میانبر آیه «مَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ - تَسْلِيمًا»

موضوع: عمل نکردن به گفته‌ها

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ»	سوره صف، آیه ۲
{ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چرا چیزی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟}	ترجمه
۱- تاکید بر ایمان باید همراه با عمل باشد نه فقط ایمان زبانی	پیام آیه
	میانبر آیه «تَقُولُونَ - تَفْعَلُونَ»

موضوع: عمل نکردن به گفته‌ها

«اتَّامُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ»	سوره بقره، آیه ۴۴
{آیا مردم را به نیکی سفارش می‌کنید، در حالی که خودتان را فراموش کرده‌اید؟}	ترجمه
۱- هنگامی که به کار نیک دعوت می‌کنیم باید خودمان نیز انجام دهنده آن کار نیک باشیم.	پیام آیه
	میانبر آیه «تَأْمُرُونَ - تَنْسَوْنَ»

در تاریخ آمده است که تعداد کسانی که با عمل پیامبر (ص) به اسلام گرویدند، بیش از کسانی بودند که با سخنرانی به اسلام گرویدند. شرط امر به معروف و نهی از منکر، عمل خود انسان نیست. یعنی اگر منکری را دیدیم باید از آن نهی کنیم؛ گرچه خودمان آن منکر را انجام بدهیم.

شرط اثر سریع و عمیق امر به معروف و نهی از منکر عمل گوینده است. یعنی زمانی نهی از منکر اثر دارد که گوینده اهل فکر نباشد. **کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنگور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا امر به معروف و نهی از منکر در همه حال برکاتی ندارد یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.**

در جدول زیر برخی از برکات امر به معروف و نهی از منکر را می‌خوانیم:

ردیف	برکات امر به معروف و نهی از منکر
۱	نهی از منکر از سوی افرادی که خودشان اهل منکرند، نوعی تلقین به خود آنهاست و موجب می‌شود که آن منکر را انجام ندهند.
۲	هر کس می‌خواهد که امر و نهی او موثر باشد، از درون احساس می‌کند که خودش باید به آن عامل باشد تا دیگران همه به آن عمل کنند و شاید برای عمل دیگران، خود دست از منکر بکشد.
۳	فضای جامعه باید مملو از آزادی بیان باشد، نه ترس و خفقان و سکوت. اینکه در اسلام، نهی و منکر از کسی که خودش منکرانی دارد ساقط نیست، برای آن است که فضای آزادی بیان احساس و مسئولیت، غیرت دینی، اصلاح جامعه، دلسوزی برای معروف و تنفر از منکر، فضای جامعه را فضایی مذهبی کند؛ همان‌گونه که صدای اذان در شهر و روستا نشانه فضای اسلامی است، گرچه بسیاری با صدای اذان به مسجد نمی‌آیند و به نماز نمی‌ایستند.

حضرت علی(ع) با یک مسیحی هم‌سفر شدند. در جایی که مسیرشان از همدیگر جدا می‌شد امام علی(ع) همراه او رفت و سپس در پاسخ به سوال فرد مسیحی درباره این کار امام فرمود: «اسلام سفارش کرده است که هرگاه دو نفر هم‌سفر شدند، نسبت به همدیگر حقی پیدا می‌کنند و من خواستم بخاطر حقی که برگردنم دارید شما را بدرقه کنم.»
مسیحی بخاطر این برخورد امام مسلمان شد.

کدام رفتارهای معلم بر دانشجو و متعلم تاثیر می‌گذارد؟ تقید به احکام الهی و مسائل معنوی، پیش‌دستی در سلام کردن، رعایت نظم، تواضع، احترام به پیشکسوتان تعلیم و تربیت، پرهیز از خودستایی و ... بر دانشجو و متعلم تاثیر دارد؛ آن‌گونه که رفتار و گفتار منفی معلم، تاثیر سوء خواهد گذاشت.

۱۴۵۶

۱- در حدیثی در ارتباط با رفتار استاد و عالم آمده: «هفتاد گناه از جاهل بخشیده می‌شود، قبل از آنکه یک گناه از عالم بخشیده شود؛ چون عالم با گناه خود، راه خلاف را برای دیگران آسان می‌کند.»

موضوع: تعلیم خود قبل از تعلیم دیگران

«بر هر کس که خود را امام و پیشوا قرار داده است، لازم است که قبل از تعلیم دیگران، خود را آموزش بدهد و تادیب او به رفتارش باشد، قبل از آنکه به زبانش باشد.»

حدیث حضرت علی(ع)

موضوع: هر چه جایگاه اجتماعی بالاتر، تاثیرگذاری بیشتر

«ای زنان پیامبر! حساب شما از سایر زنان جداست. اگر هر یک از شما خلافی انجام دهد، دو برابر کیفر دیگران، کیفر خواهد دید، همان‌گونه که هر یک از شما که در برابر خداوند تعالی و پیامبرش فروتنی کند و عمل صالح انجام دهند، از پاداش دو برابر برخوردار خواهد بود.»

سوره احزاب، آیه ۳۰ و ۳۱

۱۴۵۶

معلول	علت
اعمال او بسیار تأثیرگذار است و باید در همه کارها پیشگام باشد و قبل از تعلیم دیگران به تعلیم خود بپردازد.	۱- معلم موفق امام، رهبر و الگوی دیگران است.
تأثیرگذاری بیشتر در جامعه	۲- جایگاه اجتماعی بالاتر

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱- چه چیزی عامل اثرگذاری بیشتری در گرایش مردم به دین اسلام بود و با کدام آیه تناسب معنایی دارد؟

۱) عمل پیامبر (ص) - «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ»

۲) گفتار پیامبر (ص) - «لَا عَلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا»

۳) عمل پیامبر (ص) - «لَا عَلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا»

۴) گفتار پیامبر (ص) - «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ»

پاسخ درست: در تاریخ می‌خوانیم که تعداد کسانی که با عمل پیامبر (ص) به اسلام گرویدند، بیش از کسانی بود که با سخنرانی به اسلام گرویدند و قرآن کریم درباره عملی بودن درس‌ها می‌فرماید: «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ: آیا مردم را به نیکی سفارش می‌کنید، در حالی که خودتان آن را فراموش کرده‌اید؟»، پس گزینه ۱ درست است.

۱- خداوند متعال هنگامی که می‌خواهد فرمان صلوات بر پیغمبر (ص) را صادر کند، می‌فرماید: «من و فرشتگان دائماً بر پیغمبر درود

(هنر ۱۴۰۳)

می‌فرستیم» از این عبارت به کدام وظایف معلم پی می‌بریم؟

۱) عملی بودن درس‌ها

۲) تعلیم در هر زمان

۳) ایجاد انگیزه

۴) استفاده از همه فرصت‌ها

پاسخ درست: در وظیفه عملی بودن درس‌ها و آموزش می‌خوانیم: «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا؛ خداوند و فرشتگانش بر پیامبر درود می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید بر او درود بفرستید و سلام گوید و کاملاً تسلیم فرمان او باشید» هرگاه خواستید دیگران را به کار خیری دعوت کنید، اول از خود و دست‌اندرکاران شروع کنید. یعنی اگر کسی می‌خواهد دستوری بدهد باید خودش قبلاً به آن عمل کرده باشد. خداوند برای فرمان صلوات به مردم، اول از صلوات خود و فرشتگان نام می‌برد. پس گزینه ۱ درست است.

(انسانی ۱۴۰۴)

۲- آیه شریفه «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ» به کدام موضوع اشاره دارد؟

۱) امر به معروف در هر شرایطی واجب است.

۲) در تعلیم دیگران باید با نیکی سخن گفت.

۳) مردم را به نیکی و عمل صالح سفارش کنید.

۴) قبل از تعلیم دیگران به تعلیم خود بپردازید.

پاسخ درست: معلم موفق، امام و رهبر و الگوی دیگران است؛ لذا اعمال او بسیار تأثیرگذار است و باید در همه کارها پیشگام باشد و قبل از تعلیم دیگران به تعلیم خود بپردازد. چنانکه امیرالمؤمنین فرمودند: «بر هرکس که خود را امام و پیشوا قرار داده، لازم است که قبل از تعلیم دیگران، خود را آموزش بدهد و تأدیب او به رفتارشان باشد؛ قبل از آنکه به زبانش باشد.» پس گزینه ۴ درست است.

۳- شهادت در گفتن «نمی‌دانم»

یکی از کارهای خوب معلم و مربی، بلکه هر انسانی آن است که اگر چیزی را نمی‌داند، با کمال صراحت و صداقت بگوید: «نمی‌دانم»

موضوع: اعتراف فرشتگان به «نمی‌دانم»

«لَا عَلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا»

سوره بقره، آیه ۳۲

«ما چیزی جز آنچه تو به ما آموخته‌ای نمی‌دانیم.»

ترجمه

۱- فرشتگان الهی نیز به ندانستن همه موضوعات معترف اند و می‌گویند که «نمی‌دانم».

پیام آیه

۲- بنابراین ما هم اگر چیزی ندانستیم باید بگوییم «نمی‌دانم»

میانبر آیه

«لَا عَلْمَ»

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱- پاسخ درست گزینه ۲

انتخاب رشته تحصیلی براساس مقاومت در برابر تهدیدات و نیاز جامعه صورت می‌گیرد یعنی فرد انتخاب‌کننده باید به رشته‌ای برود که هم مورد نیاز جامعه‌اش است و هم موجب مقاومت در برابر تهدیدات می‌شود، پس نباید به استقبال مردم توجه کرد. در قسمت بعد یکی از مسائلی که در تدریس و تربیت مهم است حق‌گرایی است که استاد یا معلم همیشه باید جانب حق را نگاه دارد تا تعلیمات او اثر خوبی بگذارد.

۲- پاسخ درست گزینه ۳

بررسی موارد:

دو صد گفته، چون نیم‌کردار نیست مربوط به وظیفه عملی بودن درس‌ها است.
بیشتر بلاهای ما از غرق شدن در رفاه سرچشمه می‌گیرد که مربوط به وظیفه هجرت است.
پوشش متفاوت حضرت علی (ع) و امام صادق (ع) در جامعه مربوط به وظیفه همدردی است.

۳- پاسخ درست گزینه ۴

گزینه ۱: هیچ موردی درست نیست. شرط امر به معروف عمل خود انسان نیست - نصف علم گفتن نمی‌دانم است - موعظه نیکو یعنی واعظ به آنچه می‌گوید عمل کند.
گزینه ۲: یک مورد درست است. غذای روح موعظه حسنه است - قرآن کریم از ذوالقرنین به این دلیل ستایش کرده است که علی‌رغم داشتن امکانات و رفاه، بخاطر مردم سفرهای زیادی کرد و خدمات تاریخی بسیاری از خود به جا گذاشت.
گزینه ۳: دو مورد درست است. هشت کمال جنبی در کنار ثواب نماز جماعت به دست می‌آید.
گزینه ۴: هر سه موارد درست است.

۴- پاسخ درست گزینه ۳

امام علی (ع) در عصری زندگی می‌کردند که اکثر مردم فقیر و ندار بودند اما مردم عصر امام صادق (ع) در رفاه نسبی به سر می‌بردند. لذا نوع لباس امام صادق (ع) با لباس امام علی (ع) متفاوت بود چون شرایط اجتماعی هر کدام فرق داشت. همراهی و همدردی با مردم در سیره معصومین (ع) جایگاه برجسته‌ای دارد.

۵- پاسخ درست گزینه ۳

از عبارت شریفه «بِسْمِ اللَّهِ» به عنوان رمز بقا و دوام یاد شده، زیرا هر چه رنگ خدایی نداشته باشد فانی است و در ادامه ذکر نام دیگران به جای خداوند نشانه کفر تلقی شده یعنی آوردن کس دیگری به جای خداوند متعال که خالق هستی و یاری‌دهنده اصلی موجودات است نشانه آشکار کفر به خداوند است بدین‌ترتیب تنها گزینه سوم پاسخ مورد تایید است.

۶- پاسخ درست گزینه ۱

قرآن کریم در توصیف انبیای الهی که معلمان بشر هستند می‌فرماید: «وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ: و از هیچ کس جز خدا بیم ندارند.» و معلم در راه انتشار دین باید ترس از نیشخند و تمسخر و ملامت دیگران و تردید اجتناب کند و با قاطعیت و متانت و ادب حرف حق را بگوید.

۷- پاسخ درست گزینه ۲

شرط امر به معروف و نهی از منکر عمل خود انسان نیست و همچنین در بررسی مورد دوم زمانی نهی از منکر ما اثر دارد که خود اهل منکر نباشیم پس مورد اول و دوم صحیح است.
مورد سوم نیز شرط اثر سریع و دقیق نهی از منکر عمل خود ما است که خود قبل از نهی دیگران آن کار را انجام ندهیم.
با بررسی مورد آخر امر به معروف و نهی از منکر در همه حال برکاتی دارد و در اینجا به اشتباه ذکر شده است که امر به معروف و نهی از منکر تنها در برخی موارد برکات دارد یا این اوصاف تنها این مورد غلط و بقیه موارد ذکر شده، درست می‌باشند.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور ستام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۸- معلم با گفتن نمی‌داند کدام خصلت خود را به رخ می‌کشد و همچنین کدام مورد در ارتباط با مصادیق سنت‌پذیری در معلم است؟

- (۱) قدرت - استفاده از روش تدریس سنتی
 (۲) صداقت - نقد و بررسی سنت‌های اشتباه
 (۳) قدرت - نقد و بررسی سنت‌های اشتباه
 (۴) صداقت - استفاده از روش تدریس سنتی

۹- خدای متعال برای اینکه دشمنان ما بر علیه ما توطئه نکنند و از حيله‌های آنان در امان باشیم به چه امری توصیه کردند و کدام یک از آرزوهای دشمن برای ماست؟

(ماز ۱۴۰۳)

- (۱) از کینه و دشمنی بر حذر باشیم - رنج و فشار و زحمت افتادن
 (۲) از کینه و دشمنی بر حذر باشیم - نفاق و فساد
 (۳) اهل صبر و تقوا باشیم - نفاق و فساد
 (۲) اهل صبر و تقوا باشیم - رنج و فشار و به زحمت افتادن

(ماز ۱۴۰۳)

۱۰- ضرب‌المثل «خواهی نشوی رسوا هم‌رنگ جماعت شو» در تقابل با کدام ویژگی معلمی است؟

- (۱) آشنایی با مشکلات دیگران
 (۲) قالب‌ساز بودن نه قالب‌پذیرفتن
 (۳) رعایت استاندارد و تعلیم منطقی
 (۴) استفاده از همه فرصت‌ها و ظرفیت‌ها

۱۱- به‌ترتیب کدام مورد بیانگر تنها راه جلوگیری از سقوط انسان و گرفتاری در دام نفس اماره است و این سخن گرانبهای امام صادق (ع) که می‌فرمایند: «با غیر زبان خود مردم را دعوت نمایید.» در کدام آیه شریفه تجلی دارد؟

(ماز ۱۴۰۳)

- (۱) «إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي» - «وَتَوَاصُوا بِالْمَرْحَمَةِ»
 (۲) «إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي» - «ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»
 (۳) «أَنْ تَعْلَمَ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا» - «ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»
 (۴) «أَنْ تَعْلَمَ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا» - «وَتَوَاصُوا بِالْمَرْحَمَةِ»

۱۲- کدام عبارت قرآنی بیانگر ارتقای بصیرت مخاطبان در کنار علم‌آموزی به آن‌ها می‌باشد و سنت‌پذیر بودن دین اسلام در کدام مفهوم قرآنی متجلی است؟

- (۱) «يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ» - قرآن به پیامبرش می‌فرماید: «فَيَهْدَاهُمْ أَقْتِدَهُ»
 (۲) «يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ» - قرآن کریم خودش را حدیث خوانده است.
 (۳) «وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ» - قرآن کریم خودش را حدیث خوانده است.
 (۴) «وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ» - قرآن به پیامبرش می‌فرماید: «فَيَهْدَاهُمْ أَقْتِدَهُ»

۱۳- کدام یک از آیات زیر، هم مفهوم با ضرب‌المثل «دو صد گفته چون نیم‌کردار نیست» می‌باشد؟ و قرآن کریم درباره (حدیث) بودنش خطاب به پیامبر چه فرموده است؟

- (۱) «قَالَ يَا قَوْمِ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَحَالِفَكُمُ إِلَىٰ مَا أَنهَأَكُمُ عَنْهُ» - «فَيَهْدَاهُمْ أَقْتِدَهُ»
 (۲) «قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوَعَّدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا» - «فَيَهْدَاهُمْ أَقْتِدَهُ»
 (۳) «قَالَ يَا قَوْمِ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَحَالِفَكُمُ إِلَىٰ مَا أَنهَأَكُمُ عَنْهُ» - «وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصْرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ»
 (۴) «قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوَعَّدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا» - «وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصْرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ»

۱۴- منظور از اینکه می‌گوییم اسلام با مخالفان خود جدال احسن دارد در کدام گزینه به درستی آمده است؟ و کدام یک از آیات زیر با آیه شریفه «وَ تَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَضْمَامَكُمْ...» قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

- (۱) در جدال خود از منطق و استدلال استفاده کرده و با مغالطه سعی در اقناع شخص مقابل می‌کند -
 «وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ»
 (۲) از فحش و ناسزا و یا توهین استفاده نمی‌کند - «وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ»
 (۳) از فحش و ناسزا و یا توهین استفاده نمی‌کند - «وَإِذَا دُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ»
 (۴) در جدال خود از منطق و استدلال استفاده کرده و با مغالطه سعی در اقناع شخص مقابل می‌کند - «وَإِذَا دُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ»

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنگور سلام محفوظ است، هیچ شخصی با
 موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب
 بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

افق
پیش رو

در این فصل، نقش نماز و روزه در حفظ ارتباط انسان با خدا و اثر آن‌ها در اصلاح رفتار، دوری از گناه و رسیدن به تقوا بررسی می‌شود. به همین دلیل، این فصل هم از نظر مفاهیم اصلی و هم از نظر دقت در جزئیات، از فصل‌های مهم درس «تعلیم و تربیت اسلامی» به شمار می‌آید و معمولاً ظرفیت طرح حدود ۲ سؤال در کنکور فرهنگیان را دارد.

نقشه
راه

درسنامه این فصل با «پناهگاه مفاهیم» آغاز می‌شود تا مفاهیم اصلی و چارچوب کلی مطالب از همان ابتدا برای شما روشن شود. در ادامه، ۱۵ سؤال کنکور فرهنگیان در قالب «جعبه سیاه» در بخش‌های مختلف درسنامه قرار گرفته‌اند تا هنگام مطالعه هر مبحث، با نحوه طرح سؤال از همان مطالب نیز آشنا شوید. همچنین ۱۰ باکس «برگ برنده» در این فصل آمده است که نکات مهم، روابط علت و معلولی، جمع‌بندی‌های کلیدی و مواردی را که بیش از بقیه نیاز به دقت دارند برجسته می‌کنند. در پایان فصل نیز ۱۸ سؤال در بخش «نبرد پایانی» قرار داده شده است تا آمادگی خود را برای پاسخ‌گویی به سوالات بسنجید.

راهبرد
مطالعه

برای مطالعه این فصل، بهتر است ابتدا «پناهگاه مفاهیم» را با دقت بخوانید تا چارچوب مفهومی فصل برای شما روشن شود. در این فصل، بی‌توجهی به جزئیات می‌تواند باعث خطا در پاسخ‌گویی به تست‌ها شود. در ادامه، «برگ برنده»ها را با دقت مرور کنید تا نکات مهم، جمع‌بندی‌های فشرده و روابط کلیدی فصل برای شما تثبیت شود. بعد از آن، به سراغ سؤالات «جعبه سیاه» بروید تا هم میزان دقت خود را در مطالعه بسنجید و هم با شیوه طرح سؤال از مفاهیم و احکام این فصل آشنا شوید. در پایان نیز «نبرد پایانی» را حل کنید تا مشخص شود در کدام بخش‌ها به تسلط کافی رسیده‌اید.

برگ برنده

ماموریت بقا

پناهگاه مفاهیم

نبرد پایانی

هرم پیشگویانه

جعبه سیاه

آیکون‌های
درسنامه

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فصل

هفتم

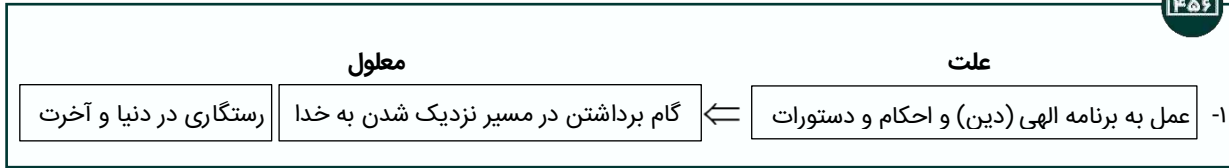
یاری از نماز

و روزه

(درس ۱۲ رشته انسانی)
(درس ۱۰ سایر رشته‌ها)

خداوند مهربان برای زندگی ما انسان‌ها برنامه‌ای تنظیم کرده که در بردارندهٔ احکام و وظایف گوناگون در ارتباط با خدا، خود، جامعه و خلقت است.

۱۴۵۶

تمامی احکام و دستورات الهی در جهت مصلحت انسان است؛ اما انسان می‌خواهد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد.

راه‌های اعلام فایده‌های مهم‌ترین احکام الهی: } آیات قرآن کریم
سخنان معصومان

خداوند در آیات مختلفی فواید نماز را بیان فرموده است: ۱- یاد خدا ۲- دوری از گناهان
مهم‌ترین فایده روزه **تقوا** است.
فایده دوم نماز، بافایده روزه یعنی **تقوا** ارتباط دارد.

(انسانی ۱۴۰۳)

۱- مهم‌ترین فایده روزه چیست و به کدام معناست؟

- ۱) ایمان - حفاظت و نگهداری
۲) تقوا - حفاظت و نگهداری
۳) تقوا - اطاعت و عبودیت
۴) ایمان - اطاعت و عبودیت

پاسخ درست: مهم‌ترین فایده روزه عبارت است از «تقوا» که به معنای «حفاظت» و «نگهداری» است؛ در نتیجه «ایمان» مورد قبول نیست. پس گزینه ۲ درست است.

تقوا

موضوع: مثال انسان‌های بی‌تقوا - حقیقت تقوا

«مثل انسان‌های بی‌تقوا مثل سوارکارانی است که سوار بر اسب‌های چموش و سرکشی شده‌اند که لجام را پاره کرده و اختیار را از دست سوارکار گرفته‌اند؛ به بالا و پایین می‌پرند و عاقبت، سوارکار را در آتش می‌افکنند. اما مثل آدم‌های باتقوا، مثل سوارکارانی است که بر اسب‌های رام سوار شده‌اند و لجام اسب را در اختیار دارند و راه می‌پیمایند تا اینکه وارد بهشت شوند»

حدیث امام علی (ع)

انسان	مثال	عاقبت
بی‌تقوا	سوارکارانی که سوار بر اسب‌های چموش و سرکشی شده‌اند که لجام را پاره کرده و اختیار را از دست سوارکار گرفته‌اند و به بالا و پایین می‌پرند.	هلاکت و آتش
باتقوا	سوارکارانی که بر اسب‌های رام سوار شده‌اند و لجام اسب را در اختیار دارند و راه می‌پیمایند.	بهشت و رستگاری

پیام
حدیث

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فصل هفتم: یاری از نماز و روزه

تقوا به چه معناست؟ تقوا به معنای حفاظت و نگهداری است.

- ویژگی انسان باتقوا**
- خود نگهدار است و خود را از گناه حفاظت می‌کند.
 - (یعنی بر خود مسلط است و زمام نفس خود را در اختیار دارد.)
 - می‌کوشد روز به روز به توانمندی‌های خود بیفزاید تا اگر در شرایط گناه قرار گرفت آن نیرو او را حفظ کند و از آلودگی ننگه دارد.

انسان باتقوا نمی‌گذارد، نفس با سرکشی، او را در دره‌های هولناک گناه بیندازد. قرآن کریم راه‌های متعددی برای کسب تقوا نشان داده که دو مورد از مهمترین آن‌ها نماز و روزه است.

(انسانی ۱۳۰۴)

۱- حفاظت و نگهداری معنای است و آن، مهمترین فایده است.

۱) تقوا - نماز ۲) تزکیه - نماز ۳) تقوا - روزه ۴) تزکیه - روزه

پاسخ درست: مهمترین فایده روزه عبارت است از تقوا و تقوا به معنای حفاظت و نگهداری است. انسان با تقوا خود نگهدار است و خود را از گناه حفاظت می‌کند؛ یعنی بر خودش مسلط است. پس گزینه ۳ درست است.

نماز و بازدارندگی از گناه

۱۳۵۶

معلول	علت
حضور او در زندگی احساس می‌شود.	۱- خواندن پنج بار نماز در طول روز
یاد خدا در دل زنده می‌شود.	←
از گناهان دوری کند.	۲- توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال
انسان دست به هر کاری نزند.	←

موضوع: برپا داشتن نماز یاد خدا را در دل زنده می‌کند.

سوره عنکبوت، آیه ۴۵ «...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ»

«و نماز را برپا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید.»

۱- از قسمت «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ» در آیه بالا، دریافت می‌شود که بهره‌مندی از وعده الهی وابسته به تکرار درست اعمال و آداب نماز است. **پیام آیه**

۱۳۵۶

معلول	علت
نماز از کار زشت و ناپسند، باز می‌دارد. (إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ)	۱- برپا داشتن نماز (وَأَقِمِ الصَّلَاةَ)
←	

تأثیر نماز به تداوم و به میزان دقت و توجه ما بستگی دارد.

مثال: اینکه بگویند هر کس درس بخواند موفق می‌شود، طبیعتاً درس خواندن همه یکسان نیست و به نحوه و کیفیت درس خواندن بستگی دارد. **کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب اگر نمازهای روزانه ترک نشود و دقت و توجه در نماز افزایش نیابد، قطعاً نماز در زندگی تأثیر می‌گذارد.**

(انسانی قارج ۹۸)

۸- در احکام روزه، چه کسی باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مد گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد؟

- ۱) کسی که بدون عذر در ماه رمضان روزه نگیرد و فقط قضای روزه را گرفته باشد.
- ۲) کسی که بدون عذر در ماه رمضان روزه نگیرد و تا رمضان آینده سهواً قضای روزه را نگیرد.
- ۳) کسی که به علت عذری نتواند روزه بگیرد و تا رمضان آینده عذر او برطرف نشود و قضای روزه را نگیرد.
- ۴) کسی که به علت عذری نتواند روزه بگیرد و با برطرف شدن عذر تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد.

(ریاضی ۹۸)

۹- در کدام یک از سفرهای پنج روزه زیر، مسافر باید نمازش را تمام بخواند؟

- ۱) مسافت رفت او ۳ فرسخ و مسافت برگشت ۸ فرسخ باشد.
- ۲) رفت او کمتر از ۴ فرسخ و برگشت کمتر از ۸ فرسخ نباشد.
- ۳) رفت و برگشت او جمعاً ۸ فرسخ و رفت او بیش از نیمی از آن باشد.
- ۴) مسافت رفت و برگشت او هر کدام کمتر از ۴ فرسخ و بیشتر از ۸ فرسخ نباشد.

(تجربی ۹۸)

۱۰- وظیفه روزه‌داری که در ماه رمضان با آگاهی و اراده، غبار غلیظ را به حلقش برساند، در کدام مورد بیان شده است؟

- ۱) هم قضای روزه را به جا آورد و هم کفاره بدهد.
- ۲) هم قضای روزه را به جا آورد و هم کفاره جمع بدهد.
- ۳) کافی است دو ماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر طعام بدهد.
- ۴) دو ماه روزه بگیرد و به شصت فقیر طعام بدهد و قضای آن را هم به جا آورد.

(هنر ۹۸)

۱۱- فردی که روزه ماه رمضان را عمداً نگیرد، وظیفه‌اش چیست؟

- ۱) قضای آن را به جا آورد و همچنین کفاره بدهد.
- ۲) قضای آن را به جا آورد و کفاره جمع هم بدهد.
- ۳) فقط باید استغفار کند و قضای آن را به جا آورد.
- ۴) برای هر روز یک مد طعام بدهد و قضای آن را به جا آورد.

(زبان ۱۴۰۰)

۱۲- وظیفه شخصی که سفر کرده و مجموع رفت و برگشت او حدود ۲۵ کیلومتر باشد، کدام است؟

- ۱) در صورت وجود عذری مانند بیماری نباید روزه بگیرد.
- ۲) اگر برای انجام کار حرامی سفر نکرده باشد، نباید روزه بگیرد.
- ۳) اگر کمتر از ده روز در محلی که سفر کرده بماند، نباید روزه بگیرد.
- ۴) در صورتی که رفتن او بیش از ۴ فرسخ شرعی باشد، نباید روزه بگیرد.

(تجربی ۱۴۰۰)

۱۳- با دقت در کدام آیه شریفه، به مفهوم پنهان شده در سفارش لقمان حکیم به فرزندش مبنی بر صبوری کردن در برابر مشکلات پی می‌بریم؟

- ۱) «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»
- ۲) «يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ»
- ۳) «وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ»
- ۴) «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ»

(هنر ۱۴۰۰)

۱۴- اگر مسافری که بعد از اذان صبح حرکت کرده، پیش از ظهر به وطنش برسد، وظیفه‌اش چیست؟

- ۱) چنانچه قبل از رسیدن، کاری که روزه را باطل می‌کند انجام داده، باید کفاره بدهد.
- ۲) چنانچه قبل از رسیدن، کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده، باید آن روز را روزه بگیرد.
- ۳) چنانچه قبل از رسیدن، کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده، قضای آن روز را بگیرد و کفاره ندارد.
- ۴) چنانچه قبل از رسیدن، کاری که روزه را باطل می‌کند انجام داده، باید آن روز را روزه بگیرد و قضای آن را به جا آورد.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۸- پاسخ درست گزینه ۴

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا رمضان آینده، عمداً قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مد طعام (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

۹- پاسخ درست گزینه ۱

اگر فرد روزه بخواهد مسافرت کند؛ به طوری که رفتن او بیش از چهار فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) باشد و مجموع رفت و برگشت او بیش از هشت فرسخ باشد؛ موجب می‌شود تا روزه نگیرد و نمازش را شکسته بخواند. اما اگر مسافت رفتن او کمتر از ۴ فرسخ شرعی باشد وی باید نمازش را کامل بخواند، زیرا که به حد ترخص نرسیده است.

۱۰- پاسخ درست گزینه ۱

اگر کسی روزه ماه مبارک رمضان را عمداً نگیرد (انجام عمدی مبطلات روزه) باید هم قضای آن را بجا آورد و هم «کفاره» بدهد؛ یعنی برای هر روز، دو ماه روزه بگیرد (که یک ماه آن باید پشت سر هم باشد) یا به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مد).

۱۱- پاسخ درست گزینه ۱

اگر کسی روزه ماه مبارک رمضان را عمداً نگیرد (انجام عمدی مبطلات روزه) باید هم قضای آن را بجا آورد و هم «کفاره» بدهد؛ یعنی برای هر روز، دو ماه روزه بگیرد (که یک ماه آن باید پشت سر هم باشد) یا به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مد).

۱۲- پاسخ درست گزینه ۱

سفر کردن فرد روزه‌دار، بطوری که رفتن او بیش از چهار فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) باشد و مجموع رفت و برگشت او بیش از هشت فرسخ باشد؛ موجب باطل شدن روزه است. اما اگر رفت و برگشت حدود ۲۵ کیلومتر باشد چون هشت فرسخ نشده باید روزه‌اش را بگیرد، در صورتی که عذری مانند بیماری دارد نباید روزه بگیرد.

۱۳- پاسخ درست گزینه ۴

انسان اگر روزه گرفتن را به درستی انجام دهد، چنان تسلطی بر خود پیدا می‌کند که می‌تواند موانع را کنار بزند و گام‌های موفقیت به سوی برترین اهداف زندگی را به خوبی بردارد. روزه، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است.

۱۴- پاسخ درست گزینه ۲

در صورتی که قبل از رسیدن به آن، مکان چیزی نخورده و نیاشامیده باشد و کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده باشد باید روزه بگیرد و اگر چیزی را خورده و آشامیده، قضای آن، واجب است.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

افق پیش رو

در «تجسم تصویری» ذهن شما تمرین می‌کند تا داده‌های دیداری را به یک الگوی منسجم و قابل فهم تبدیل کند؛ یعنی باید بتوانید شکل‌ها را «ببینید، بسازید، جابه‌جا کنید و تحلیل کنید». در کنکور فرهنگیان به‌طور میانگین حدود ۵ سؤال از این مبحث طرح می‌شود و نقش مهمی در تراز درس هوش شما در دفترچه ویژه فرهنگیان دارد.

نقشه راه

در ابتدای فصل، «پناهگاه مفاهیم» یک جمع‌بندی مهم از مباحث و کلیدواژه‌های مهم را ارائه می‌کند؛ در ادامه، ۴ باکس «مأموریت بقا» نکات تکمیلی و ترفندهای کاربردی را به زبان ساده یادآوری می‌کنند. ۵ باکس «برگ برنده» نیز پرنکته‌ترین بخش فصل است. ۴۹ سؤال کنکور فرهنگیان در قالب «جعبه سیاه» چیده شده تا دقیقاً با الگوی طرح سؤال در سال‌های گذشته آشنا شوید. ۴ سؤال تالیفی «هرم پیشگویانه» نیز شامل سؤالاتی است که احتمال طرح آن‌ها در کنکور امسال بالاست. در پایان، ۳۰ سؤال «نبرد پایانی» به‌عنوان آزمون جامع فصل قرار گرفته تا بتوانید در شرایط شبیه آزمون، سرعت، دقت و تسلط خود بر تجسم تصویری را بسنجید.

راهبرد مطالعه

اول «پناهگاه مفاهیم» را با دقت بخوانید تا منطق کلی تغییرات تصویری و زبان مشترک شکل‌ها را یاد بگیرید. سپس ۴ باکس «مأموریت بقا» را برای نکات تکمیلی و رفع ابهام در تحلیل شکل‌ها مرور کنید. بعد از فهم اولیه، روی ۵ باکس «برگ برنده» تمرکز کنید. حالا سراغ سؤالات «جعبه سیاه» بروید. پس از آن، سؤال‌های «هرم پیشگویانه» را حل کنید تا خودتان را در برابر تیپ‌های جدید محک بزنید. در نهایت، ۳۰ سؤال «نبرد پایانی» را به‌صورت یک آزمون زمان‌دار حل کنید.

۱۲ فصل دوازدهم

تجسم

تصویری

برگ برنده

مأموریت بقا

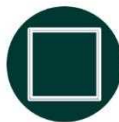
پناهگاه مفاهیم

نبرد پایانی

هرم پیشگویانه

جعبه سیاه

آیکون‌های درسنامه

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

تغییر شکل

در سوالات تجسمی کنکور فرهنگیان، الگویابی نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کند. راهبرد شما برای کشف الگوها باید یافتن شباهت‌ها و دسته‌بندی شباهت‌ها باشد سپس یافتن تفاوت‌ها و دسته‌بندی تفاوت‌ها باشد. از شباهت‌ها و تفاوت‌ها الگو می‌سازیم. با این الگو می‌توانیم ادامه شکل را تشخیص دهیم. در تفاوت‌ها، به ریزترین جزئیات توجه لازم را داشته باشید. معمولا الگوهای تکرار شونده ایده اصلی سوالات کنکور است. رنگ‌ها و اندازه‌ها و هاشورها و دوران و تعداد و حرکت اشکال مهم و اساسی است. در ادامه به حالت‌هایی می‌پردازیم.

روابط اشکال

- (۱) الگوی بین شکل‌ها
- (۳) تقارن
- (۵) نسبت شکل‌ها
- (۷) ترکیب اشکال
- (۲) چرخش اشکال (دوران اشکال)
- (۴) بررسی شکل‌ها (تفاوت، شباهت، الگو)
- (۶) تکمیل شکل (تانگرام)

(۱) الگوی بین شکل‌ها:

طراحان در این مدل سوالات، الگو یا رابطه‌ای را در میان تعدادی از شکل‌ها به ما نشان می‌دهند، که ما باید با استفاده از قدرت استدلال انتزاعی خود این الگو و رابطه را کشف کنیم و در موارد دیگر بکار بگیریم.

(۲) چرخش اشکال (دوران):

طراحان در این سوالات از ما می‌خواهند، شکلی را در ذهن خود به درجاتی بچرخانیم و بعد از این که وضعیت شکل چرخیده شده را در ذهن خود مجسم کردیم، آن را در بین گزینه‌ها پیدا کنیم؛ این چرخش می‌تواند شامل بخشی از شکل یا همه آن باشد. زاویه‌های 360° و 180° و 90° زاویه‌هایی هستند که درک آن‌ها راحت است و دیگر زوایا که از ترکیب و تقسیم این زاویه‌ها حاصل می‌شوند عبارت‌اند از 45° و 27° که ممکن است در سوالات استفاده شوند.

۱۳۵۶

جهت چرخش

- ۱- دو حالت وجود دارد: (۱) جهت عقربه‌های ساعت (⌚)
- ۲- اگر چرخش در جهت عقربه‌ها بود، چرخش ساعتگرد است.
- ۳- اگر چرخش در خلاف جهت عقربه‌ها بود، چرخش پادساعتگرد است.
- ۴- در دوران 180° درجه، ساعتگرد و پادساعتگرد نداریم.
- ۵- 270° درجه پادساعتگرد، همان 90° درجه ساعتگرد است.
- ۲) خلاف جهت عقربه‌های ساعت (⌚)

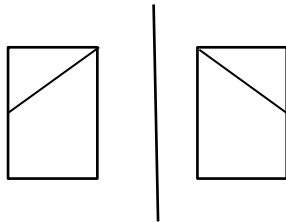
کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

زاویه‌ها و چرخش‌ها			
پادساعتگرد	شکل اصلی (مثال)	ساعتگرد	زاویه‌ها
			360°
			270°
			180°
			90°
			45°

۳) تقارن

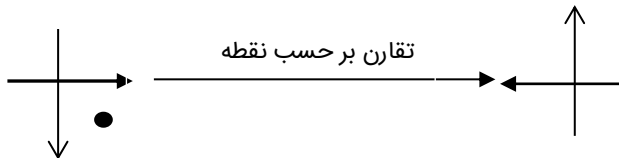
تقارن محوری (خط تقارن): این نوع از تقارن را با تقارن نسبت به خط می‌شناسیم. باید شکل داده شده را با حفظ اندازه و اجزا نسبت به خط داده شده، قرینه کنیم. مانند آینه

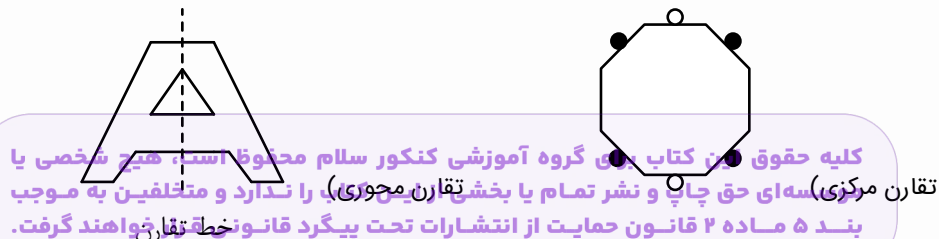
۴۵۶

۱- در تقارن محوری، هر جز از شکل اصلی که به خط نزدیکتر باشد در تصویر تقارن یافته نیز به خط نزدیکتر است.

تقارن مرکزی: این نوع تقارن را با تقارن نسبت به نقطه می‌شناسیم. باید شکل را 180° درجه بر حول نقطه، دوران دهیم.

۱- تمام زوج ضلعی‌های منتظم مرکز تقارن دارند.

۴) بررسی شکل‌ها (تفاوت، شباهت، الگو):

در این مدل از سؤالات، از ما می‌خواهند تفاوت یا شباهت شکل‌ها را پیدا کنیم و بر این اساس شکلی که متفاوت است را مشخص کنیم و حتی گاهی اوقات این تفاوت‌ها و شباهت‌ها نوعی رابطه را می‌سازد که باید به روند این رابطه دقت کنیم و گزینه بعدی را از روی این اشکال پیدا کنیم.

● بر همین اساس مهمترین بخش‌های تفاوت و شباهت عبارتند از:

- تقارن و دوران
- زاویه
- اشتراک شکل‌ها
- تعداد
- رنگ (کم‌رنگ، پررنگ)
- جهت (جهت شکل‌های جهت‌دار)
- تفاوت در حروف و اعداد (سمبل): تعداد خط‌های تشکیل دهنده
- تعداد (نقطه، ضلع، خط، زاویه)
- جهت چرخش (ساعتگرد، پادساعتگرد)
- تعداد ناحیه (زوج یا فرد)
- اندازه ناحیه‌ها
- اندازه
- بافت (هاشور، نقطه‌چین، ...)
- نوع (شکال هندسی و ...)

۵) نسبت شکل‌ها:

در نسبت شکل‌ها مانند نسبت کلمات، سه شکل در متن سؤال داده می‌شود که بین دو شکل اول رابطه‌ای مانند دوران، تقارن و باقی روابط می‌بینیم. سپس این رابطه را کشف می‌کنیم و در بین گزینه‌های داده شده، شکلی که با شکل سوم ما همان رابطه را دارد، پیدا می‌کنیم.

۱- ممکن است در بعضی سؤالات نسبت ارتباط بین سه شکل داده شده، با یکی از گزینه‌ها را از ما بخواهند.

۶) تکمیل شکل (تانگرام)

این بخش را به عنوان پایه‌ی ساخت و تکمیل پازل می‌شناسیم، با این تفاوت که قطعات بهم ریخته‌ی آن، می‌توانند به هر شکلی باشند. با تجسم و بررسی گوشه‌ها و اندازه برش‌ها، قطعات موجود در گزینه‌ها را بهم می‌چسبانیم تا شکل کلی ساخته شود. دو بخش کلی سؤالات داریم:

۱) شکل کلی را به ما می‌دهند و باید عین پازل آن را تکمیل کنیم.

۲) با قطعات داده شده باید شکل بزرگ را بسازیم.

۱) **تکمیل شکل:** بهترین روش حلی، استفاده از قلم و تکمیل شکل است. سعی می‌کنیم طبق گزینه‌های داده شده خودمان ادامه‌ی شکل را رسم کنیم.

۲) ساخت شکل (پازل):

● **مرحله اول:** گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم و شماره شکلی که بیشترین تکرار را دارد، انتخاب می‌کنیم.

● **مرحله دوم:** قطعه‌ی بزرگتر را در نظر گرفته و آن را تکمیل می‌کنیم.

● **مرحله سوم:** به محل اتصالات، اشکال اضافی (ضلع یا زاویه و ...) باید دقت زیادی کنیم. (منظور حذف گزینه‌هایی است که شکل‌هایی اضافه دارند.)

۷) ترکیب اشکال

در این دسته از سؤالات، یک شکل بزرگ و کلی داریم که از تکرار یک قطعه کوچک بصورت نامرتب تشکیل شده است. اصلی‌ترین نکته این است که با دیدن شکل کلی، آن را در ذهنمان بصورت قطعات جدا شده تصور کنیم و یک دید کلی نداشته باشیم.

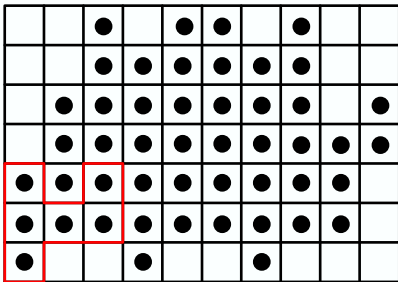
کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱۴۵۶

پیدا کردن قطعه تکرار شده

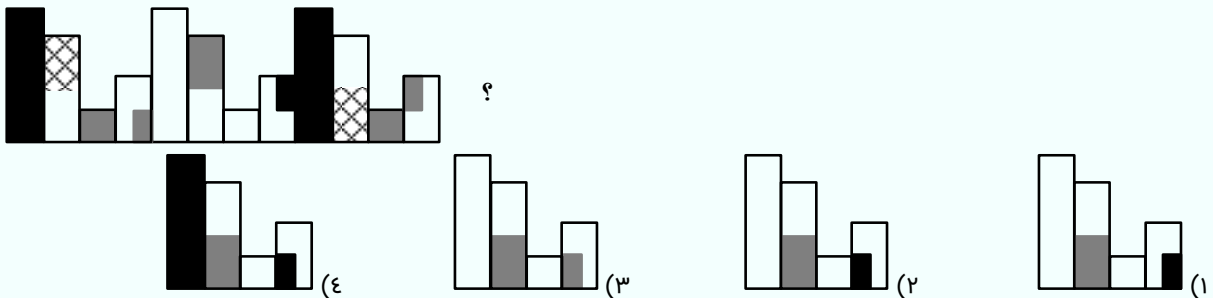
۱- برای حل این دسته از سؤالات، بهتر است از گوشه شروع کنیم و با استفاده از تجسم و دقت، قطعه‌ی گمشده را پیدا کنیم.

راهنمایی: این بخش آزمون، سوال هایی از نوع تجسمی را شامل می شود. هر یک از سوال های ۱ تا ۴۵ را به دقت بررسی نموده و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.

۱- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

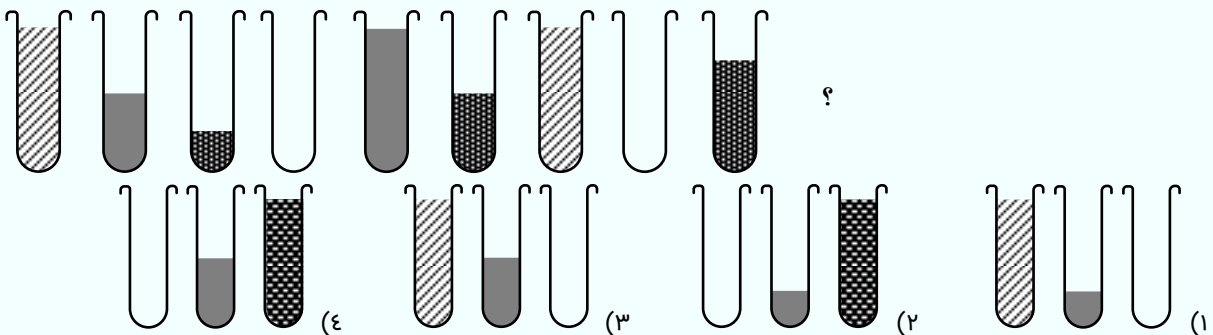
(انسانی ۱۳۰۳)

پاسخ درست: شکل‌ها تکرار شده‌اند. قطعه به قطعه و ۴ تا ۴ تا چک کنید، ابتدا مستطیل سیاه داخل دسته بعدی تبدیل به مستطیل سفید شده و سپس مجدد تبدیل به مستطیل سیاه و به همین ترتیب بقیه‌ی اشکال را چک کنید. پس گزینه ۲ درست است.

۲- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

(تفیری ۱۳۰۳)

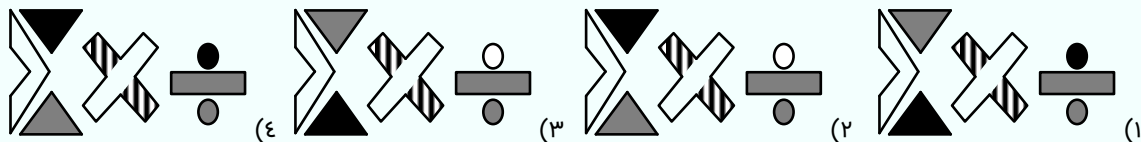
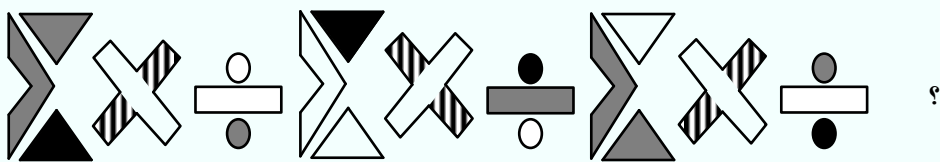
پاسخ درست: شکل‌ها تکرار شده‌اند. قطعه به قطعه و ۳ تا ۳ تا چک کنید. ظرف هاشوردار در هر مجموعه ۳ تایی، یکی در میان خالی می‌شود و ظرف خاکستری در هر مجموعه دو برابر می‌شود و وقتی پر شود دوباره خالی می‌شود و ظرف زنجیری شکل در کل رو به افزایش است. پس گزینه ۴ درست است.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۳- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

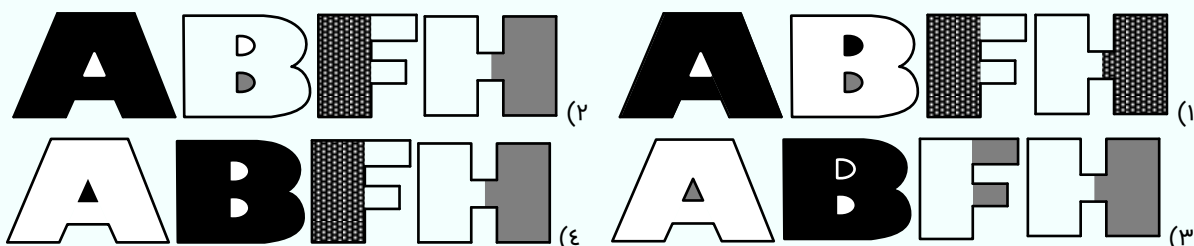
(ریاضی ۱۴۰۳)

پاسخ درست: رنگ شکل‌ها در هر جزء از یک الگو پیروی می‌کند که تکرار شونده است. مثلاً مثلث بالای علامت اصلی در شکل اول خاکستری بعد سیاه و بعد سفید شده است. پس اینبار باید حتماً خاکستری باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) نقطه بالای تقسیم نیز از یک الگوی متوالی رنگی پیروی می‌کند. ابتدا سفید، سپس مشکی و در آخر خاکستری است اینبار مجدد سفید است. پس گزینه ۳ درست است.

۴- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

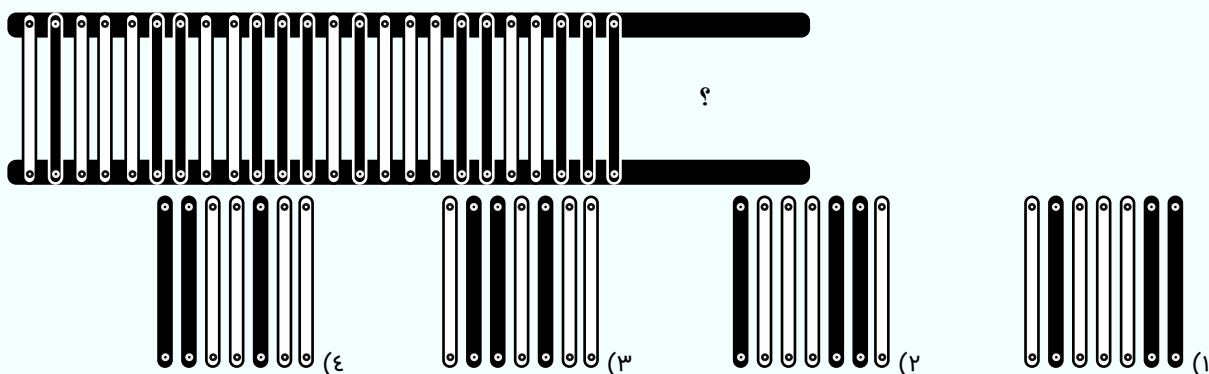
(زبان ۱۴۰۳)

پاسخ درست: شکل‌ها تکرار شده‌اند. قطعه به قطعه و ۴ تا ۴ تا چک کنید. پس گزینه ۲ درست است.

۵- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

(هنر ۱۴۰۳)

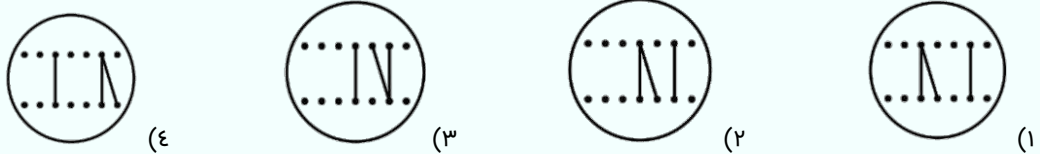
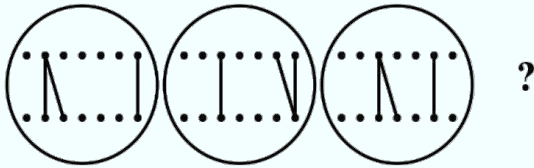
پاسخ درست: این سؤال نمونه‌ی ترکیب اشکال مرتب و الگو می‌باشد. به گزینه‌ها نگاه می‌کنیم و متوجه می‌شویم یک دسته هفت‌تایی مدنظر ما است. سپس با توجه به سه میله‌ی سیاه وسطی الگوی تکرار شونده را پیدا می‌کنیم به نحوی که متوجه می‌شویم بعد از میله سه میله‌ی سیاه به ترتیب سفید، سیاه، سه سفید، دو سیاه و دو سفید می‌آیند و این الگو تکرار می‌شود، اما ما فقط هفت تای اول این الگو را نیاز داریم. پس گزینه ۱ درست است.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

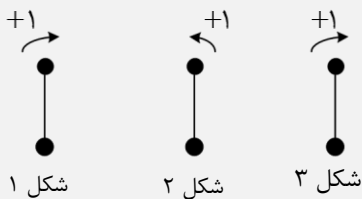

۶- از چپ به راست، الگوها با قاعده خاصی تغییر می‌کنند. کدام مورد به‌جای علامت سوال قرار گیرد تا این قاعده حفظ شود؟

(تجربی ۱۴۰۴)

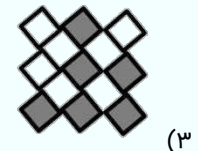
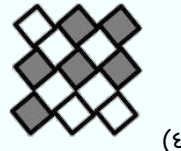
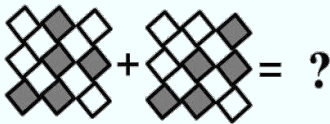
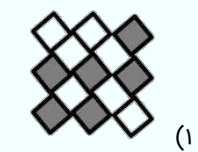
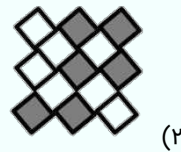
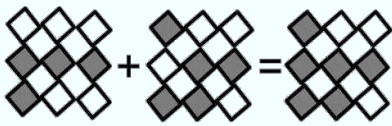

پاسخ درست: در پاره‌خطی که حالت قیچی دارند، در هر شکل دهانه‌ها به بالا و پایین می‌شوند. در شکل چهار باید بالا باشد که فقط گزینه ۳ درست است. در الگویی که می‌توان کشف کرد دو پاره‌خط صاف کناری در هر شکل در میان یکی جلو می‌آیند. و پاره‌خط دیگر ثابت می‌ماند تا نوبتش شود و پاره‌خط کج در هر شکل از پاره خط به پاره خط بعدی منتقل می‌شود. پس گزینه ۳ درست است.

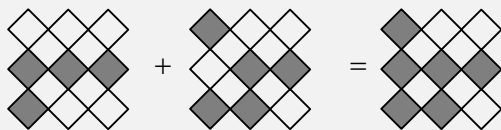

۷- در تساوی دوم، همان ارتباطی برقرار است که در تساوی اول برقرار است. به‌جای علامت سؤال، کدام مورد باید قرار گیرد؟

(انسانی ۱۴۰۴)

پاسخ درست: دو شکل با هم ترکیب می‌شوند و قسمت‌های مشکی روی شکل نهایی منتقل می‌شود.

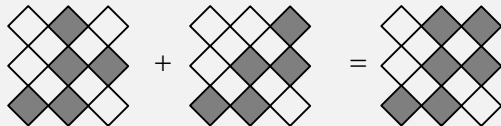

سفید + سفید = سفید

مشکی + سفید = مشکی

مشکی + مشکی = مشکی

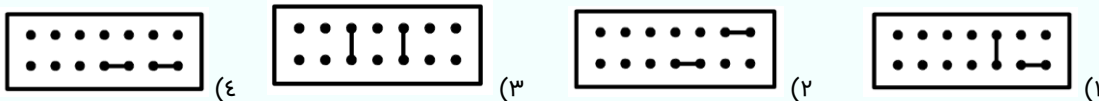
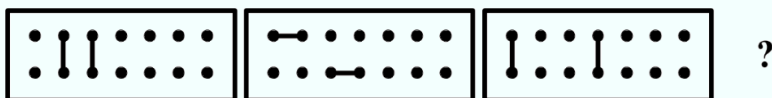
پس گزینه ۲ درست است.

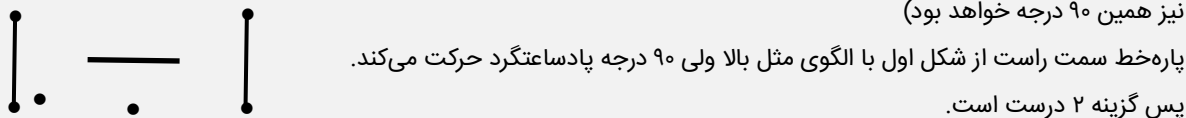
کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

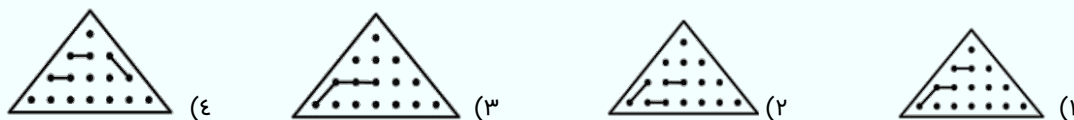
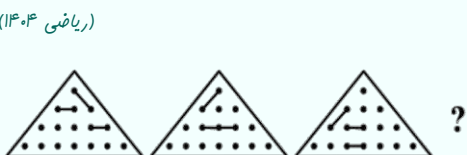
۸- از چپ به راست، الگوها با قاعده خاصی تغییر می‌کنند. کدام مورد به‌جای علامت سؤال قرار گیرد تا این قاعده حفظ شود؟ (زبان ۱۴۰۴)

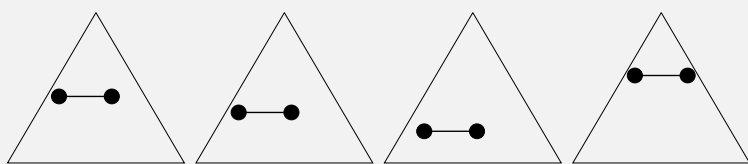
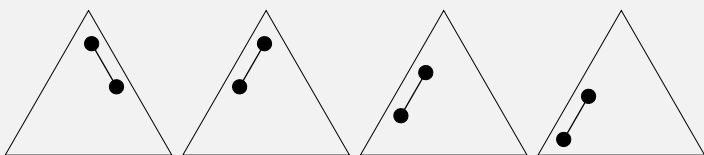
پاسخ درست: پاره‌خط سمت چپ از شکل اول با الگو زیر حرکت می‌کند و از خط چپ خارج می‌شود و از راست به صورت افقی ظاهر خواهد شد. (اولی به دومی ۹۰ درجه ساعتگرد دوران می‌یابد و در تبدیل دومی به سومی ۹۰ درجه ساعتگرد دوران می‌یابد و در چهارمی نیز همین ۹۰ درجه خواهد بود)

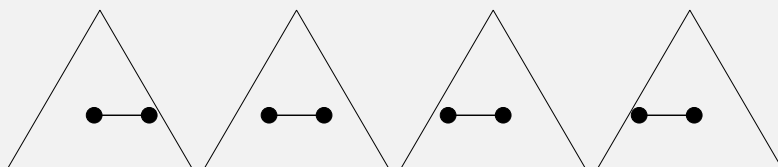
۹- از چپ به راست، الگوها با قاعده خاصی تغییر می‌کنند. کدام مورد به‌جای علامت سؤال قرار گیرد تا این قاعده حفظ شود؟ (ریاضی ۱۴۰۴)

پاسخ درست: تمام اجزای داده‌شده در شکل‌ها را بررسی می‌کنیم و روند تغییر آن‌ها را بررسی می‌کنیم و از آن‌ها الگو می‌سازیم. دو پاره‌خط دیگر یک‌اندازه هستند و شباهت زیادی به هم دارند ولی هر کدام الگوی مربوط به خود را دارند.

پاره‌خط یک‌واحد، یک‌واحد پایین می‌آید و در نهایت که به انتها می‌رسد از بالا شروع به پایین آمدن می‌کند.

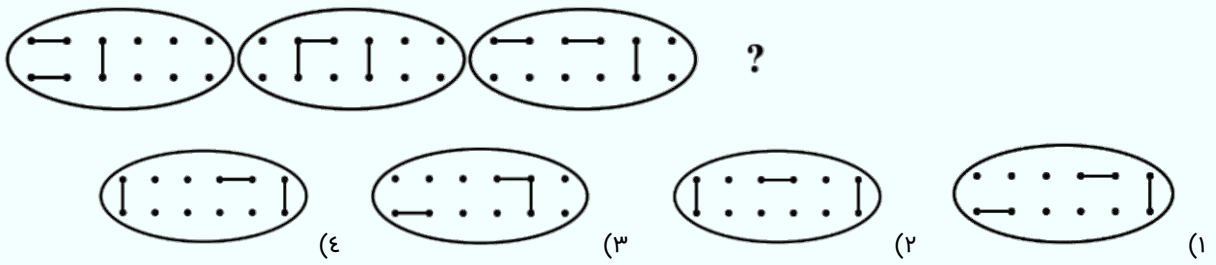

پاره‌خط‌ها یک‌واحد، یک‌واحد به سمت چپ حرکت می‌کنند. پس گزینه ۱ درست است.

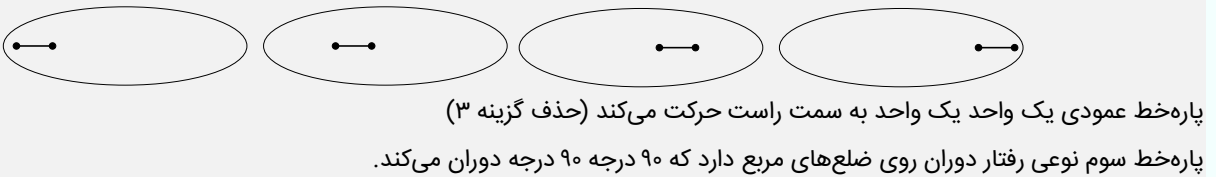
کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱۰- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

(هنر ۱۴۰۳)

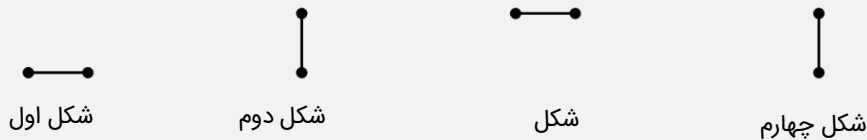

پاسخ درست: پاره‌خط بالایی یک واحد یک واحد به سمت راست می‌رود. (حذف گزینه ۲)

پاره‌خط عمودی یک واحد یک واحد به سمت راست حرکت می‌کند (حذف گزینه ۳)

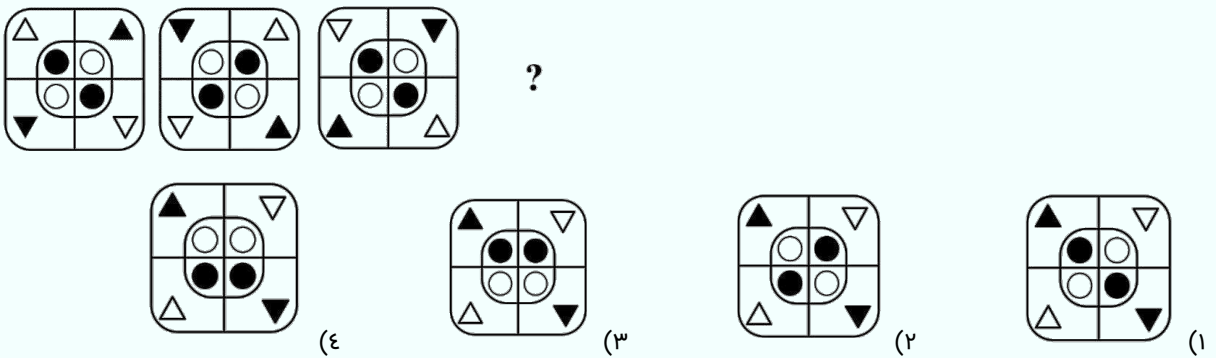
پاره‌خط سوم نوعی رفتار دوران روی ضلع‌های مربع دارد که ۹۰ درجه دوران می‌کند.

پس گزینه ۴ درست است.

۱۱- از چپ به راست، الگوها با قاعده مشترکی تغییر می‌کنند. کدام مورد به جای علامت سؤال قرار گیرد تا این قاعده حفظ شود؟

(انسانی ۱۴۰۳)

پاسخ درست: از شکل‌های داده شده باید الگو بسازیم و به دنبال ساده‌ترین حالتی باشیم که ما را به جواب برساند. دایره‌های مشکی

را با خط به هم وصل می‌کنیم که به ترتیب خط‌ها از چپ به راست و راست به چپ است. مثلث‌ها هم در هر شکل نسبت به شکل

بعدی جابه‌جا می‌شود.

پس گزینه ۲ درست است.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فصل دوازدهم: تجسم تصویری

۲) **مربع در مستطیل:** در سؤالاتی که شکل کلی مربع یا مستطیل است و جزءهای کوچک از مربع ساخته شدند، اما طراح از ما تعداد مستطیل‌ها را می‌خواهد از روش زیر استفاده می‌کنیم:

۱- ابتدا تعداد کل مربع‌ها را محاسبه می‌کنیم (یادمان باشد مربع نوعی مستطیل است)
۲- به صورت افقی و عمود تعداد مستطیل‌ها با ابعاد 1×2 را می‌شماریم و شروع به ترکیب اجزا می‌کنیم تا دیگر نتوان مستطیلی تشکیل داد.

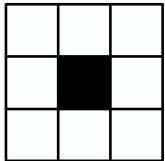
۳- تعداد مربع‌ها و مستطیل‌ها را با هم جمع می‌کنیم.
(۳) و (۴) و (۵): در هر کدام از دیگر اشکال به ترتیب از روش جزء به جزء استفاده می‌کنیم.

۱- ممکن است در بعضی سؤالات یک مجموعه شکل را از ما بخواهد (مثلاً چهارضلعی‌ها) در این شرایط باید هر کدام از مجموعه اشکال را از جزئی‌ترین تا کلی جدا جدا بشماریم (مثلاً: مربع‌ها جدا، مستطیل‌ها جدا، مثلث جدا و ...) و حتماً از همه جهات شکل‌مان را بررسی کنیم.
۲- مربع نوعی مستطیل می‌باشد.

۳۵۶

۱- مربع یا مثلث چسبیده

در این سؤالات، تعداد اشکال چسبیده به مربع یا مثلث مورد نظر را می‌خواهد:

(۱) به واژه‌ی حداقل چند ضلع یا حداکثر چند ضلع توجه کنید (حداقل ضلع برابر با ۱ یا ۰ می‌باشد و حداکثر یعنی بیشتر از ۱ ضلع هم مجاز است)

(۲) از مربع‌های جزئی و کناری شروع کنید و سپس ترکیب مربع‌های جزئی تا امکان تشکیل مربع وجود نداشته باشد.

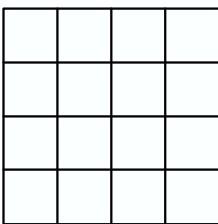
(۳) توجه کنید که خود مربع رنگ شده هم باید حساب شود یا نه.

۱- **رابطه n:** برای زمانی که شکل اصلی ما مربع باشد و از مربع‌های کوچک تشکیل شده باشد از این رابطه استفاده می‌کنیم و طول (T) یا عرض مربع را بدست می‌آوریم. و مانند زیر می‌نویسیم تا تعداد کل مربع‌ها را بدست آوریم.

$$\text{تعداد کل مربع‌های موجود} = (0)^2 + \dots + (T-2)^2 + (T-1)^2 + (T)^2$$

۱- در شکل زیر چند مربع وجود دارد؟

- (۱) ۲۸
(۲) ۳۰
(۳) ۱۷
(۴) ۱

پاسخ درست: روش اول: از جزئی‌ترین مربع شروع به شمردن می‌کنیم و سپس هر چهار مربع را با هم ترکیب می‌کنیم تا مربعی جدید ساخته شود و ... تا دیگر نتوان مربعی تشکیل داد.

روش دوم: تعداد مربع‌های کوچک در عرض (طول) برابر با ۴ است. پس داریم:

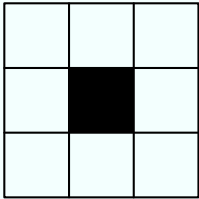
$$3^2 + (2)^2 + (1)^2 = 14$$

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است. پس گزینه درست ۲ است.
بنده ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

(هنر ۱۴۰۳)

۱- در شکل زیر، چند مربع وجود دارد که حداقل یک ضلع آن به مربع مشکی چسبیده است؟ (به جز مربع مشکی)

۱۲ (۲)

۱۳ (۱)

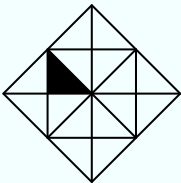
۸ (۴)

۹ (۳)

پاسخ درست: به ترتیب از جزئی (کوچکترین) مربع‌ها که حداقل یک ضلع مشترک (می‌تواند دو یا بیشتر ضلع مشترک هم داشته باشد) با مربع مشکی دارند شروع به شمردن می‌کنیم و به نحوی با هم ترکیب می‌کنیم تا مربعی بزرگتر ساخته شود که حداقل یک ضلع مشترک با مربع مشکی داشته باشد. پس گزینه درست ۴ است.

(تجربی ۱۴۰۳)

۲- در شکل زیر، چند مربع وجود دارد که حداقل یک ضلع آن به مثلث مشکی، چسبیده است؟

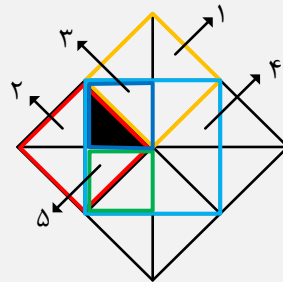
۵ (۲)

۶ (۱)

۳ (۴)

۴ (۳)

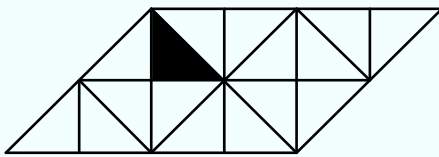
پاسخ درست:

پس گزینه درست ۲ است.

(ریاضی ۱۴۰۳)

۳- در شکل زیر، چند مربع وجود دارد که حداقل یک ضلع آن به مثلث مشکی، چسبیده است؟

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

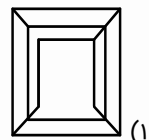
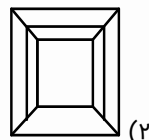
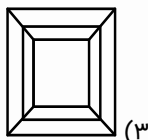
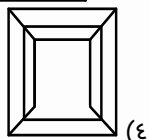
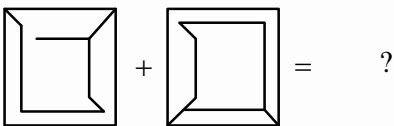
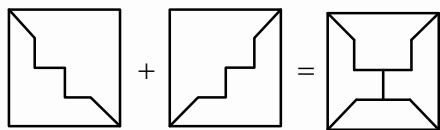
۲ (۳)

پاسخ درست: به ترتیب از جزئی (کوچکترین) مربع‌ها که حداقل یک ضلع مشترک با مثلث مشکی دارند شروع به شمردن می‌کنیم و به نحوی با هم ترکیب می‌کنیم تا مربعی بزرگتر ساخته شود که حداقل یک ضلع مشترک با مثلث مشکی داشته باشد. پس گزینه ۱ درست است.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

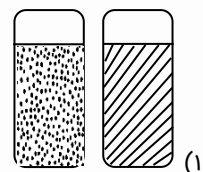
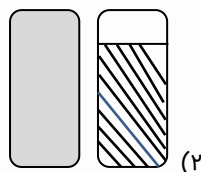
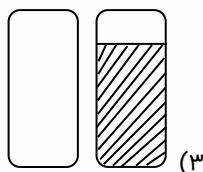
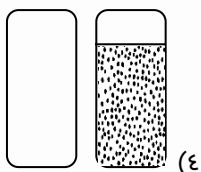
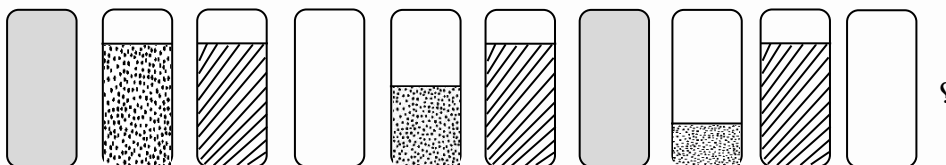

۱۰- به جای علامت سؤال کدام گزینه می‌تواند قرار گیرد؟

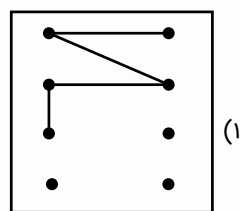
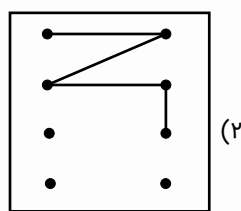
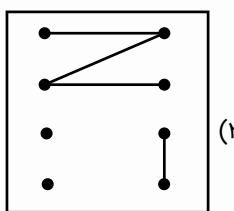
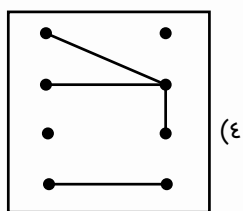
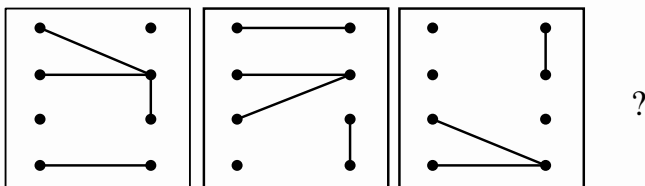
(کنکور، سلام)

۱۱- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

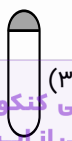
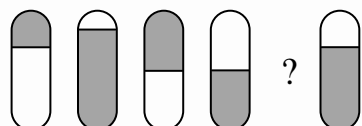
(کنکور، سلام)

۱۲- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

(کنکور، سلام)

۱۳- کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار بگیرد؟

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

۱۰- پاسخ درست گزینه ۴

الگو حل مسئله به این صورت است که در هر بخش اجتماعات دو شکل در شکل سومی ظاهر می‌شود.

۱۱- پاسخ درست گزینه ۳

الگو را باید، کشف کنیم. آن را سه تا سه تا جدا می‌کنیم و نسبت به سه تا بعدی بررسی می‌کنیم. شکل کاملاً رنگی یک در میان پر و خالی می‌شود. شکل خالی خالی به مرور کم و کمتر می‌شود. شکل هاشور خورده ثابت باقی می‌ماند و در هر دسته تکرار می‌شود.

۱۲- پاسخ درست گزینه ۲

در الگوی داده شده، تعدادی پاره خط داریم که باید الگوی تغییر آنها را کشف کنیم. برای این کار بهتر است شکل را طوری تقسیم‌بندی کنیم که بتوانیم آن را بهتر بررسی کنیم. در شکل زیر، تمام نقطه‌ها را شماره‌گذاری کردیم تا راحت‌تر بررسی انجام شود.

۱۰	•	۵	•
۲۰	•	۶	•
۳۰	•	۷	•
۴۰	•	۸	•

پاره‌خط کج (أریب) از (۶, ۱) به (۶, ۲) سپس (۸, ۳) می‌رود. حال باید در شکل آخر، الگو را از بالا شروع کنید، یعنی (۵, ۲) حذف گزینه‌های ۱ و ۴ پاره‌خط افقی که در تمام الگوها به خط أریب چسبیده است، در الگوی ۱ و ۲ ثابت مانده است و سپس دو خانه طولی به پایین می‌آید از (۲, ۶) به خانه (۴, ۸) می‌آید.

پاره‌خط عمودی که در الگوی اول در خانه (۶, ۷) است، یک خانه یک خانه پایین می‌آید و سپس از بالا شروع به ادامه روند می‌کند. در نهایت باید در خانه (۶, ۷) قرار بگیرد.

پاره‌خط افقی که در الگوی اول در خانه (۱, ۵) است، در الگوها به ترتیب از (۱, ۵) به (۴, ۸) متناوباً جابه‌جا می‌شود. بنابراین گزینه ۲ درست است.

۱۳- پاسخ درست گزینه ۳

شکل‌های داده شده به صورت ابتدایی و انتهایی همدیگر را تکمیل می‌کنند و شکل کاملاً رنگی را درست می‌کنند و دومی و پنجمی همدیگر را تکمیل می‌کنند که علامت سوال باید شکلی باشد که فقط قسمت بالایی‌اش رنگی باشد.

کلیه حقوق این کتاب برای گروه آموزشی کنکور سلام محفوظ است، هیچ شخصی یا موسسه‌ای حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از انتشارات تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.